

31. zasadnutie Výboru pre daňové prognózy (27.11.2013)

Účastníci stretnutia:

MF SR – Martin Filko, Eduard Hagara
NBS – Branislav Relovský, Karol Zeleňák
Slovenská sporiteľňa – Michal Mušák
Tatra banka – Juraj Valachy
Infostat – Jana Juriová
Rada pre rozpočtovú zodpovednosť – Viktor Novyzedlák, Marek Porubský
Sociálna poisťovňa – Judita Šteffeková
Štátna pokladnica – Jozefína Huličová
FSSR – Jana Janáčová, Mária Luptáková
NKÚ – Igor Šulaj, Juraj Kolarovič

Zasadnutia sa zúčastnili aj pracovníci odborov Inštitútu finančnej politiky (ďalej len IFP).

Na začiatku zasadnutia riaditeľ Inštitútu finančnej politiky p. Filko predstavil aktuálnu prognózu daní a odvodov na roky 2013 až 2016, ktorá vychádza z makroekonomickej prognózy zo septembra 2013. Následne vyzval členov výboru, aby prezentovali svoj názor k aktuálnej prognóze daní a odvodov MF SR.

NBS

Člen výboru vyjadril obavy, či revízia nominálnej úrovne HDP v 2013 nespôsobí negatívne riziko u DPPO z dôvodu možnej nižšej ziskovosti. Ďalej sa pýtal na zmenu vo vývoji cien, či sa jedná iba o zmenu úrovne v roku 2013 alebo sa revidovala aj dynamika vývoja cien. Zároveň sa zaujímal o makroekonomickú základňu využívanú pre výpočet aktuálnej prognózy. Pýtal sa aj na aktualizáciu prognózy spotrebných daní a či nové údaje o plnení dane sú v súlade s očakávaniami v septembrovom Výbore. Člen výboru sa vyjadril, že prognózu považuje za realistickú a nie konzervatívnu z dôvodu, že nie je známe odkiaľ prichádza impulz a zlepšenie výberu DPH.

Reakcia IFP:

IFP upresnil, že nové dáta o ziskovosti ešte nie sú dostupné a z toho dôvodu bude spomínané riziko zapracované až v nasledujúcom výbore vo februári. IFP zároveň upozornil, že aktuálna prognóza daní a odvodov vychádza z nezmenených predpokladov o makroekonomickom vývoji zo septembra 2013. Z uvedeného dôvodu aj zmeny vo vývoji cien budú predmetom nasledujúceho makrovýboru v januári 2014. Makroekonomické základne využívané pre výpočet aktuálnej prognózy daňových príjmov boli schválené septembrovým Výborom a sú nezmenené. Dodatočné informácie s využitím iných makrozákladní sú prezentované len pre ucelenie obrazu o vývoji jednotlivých daní. Prognóza príjmov zo spotrebných daní sa oproti septembrovej prognóze nemenila, nakoľko doterajšie plnenie bolo v súlade s pôvodnými očakávaniami. Zlepšenie v hotovostnom plnení spotrebnej dane z tabaku bolo na základe dostupných informácií len jednorazové a preto IFP nepristúpilo k revízií prognózy.

INFOSTAT

Člen výboru označil prognózu ako realistickú a zaujímal sa o dôvod poklesu výberu DPH medzi rokmi 2014 a 2015.

Reakcia IFP:

Dôvodom poklesu medzi uvedenými rokmi je skutočnosť, že prognóza počíta so znížením sadzby DPH na úroveň 19 % v roku 2015.

Slovenská sporiteľňa

Člen výboru sa zaujímal o nadchádzajúce zmeny v rozpočte, či budú iba na strane daňových príjmov alebo sa uvažuje aj s inými opatreniami. Ďalej sa zaujímal o kvantifikáciu vplyvu zavedenia daňových licencií, o predpoklad koľko percent z firiem ich zaplatí a koľko zanikne, rovnako aj o to, či je zahrnutý vplyv úľavy pre novovzniknuté firmy. Zároveň sa zaujímal, či bol ex post vyhodnotený vplyv zvýšenia sadzby DPPO. Člen výboru

sa vyjadril, že prezentovaný konzervatívny scenár vývoja efektívnej daňovej sadzby u DPH sa mu nejaví ako konzervatívny z dôvodu možného rizika, že lepšie plnenie počas roka 2013 je len dočasný efekt, prípadne jednorazový vplyv bez dôsledku na nasledujúce roky. Ako konzervatívny označil návrat k dlhodobému klesajúcemu trendu. Člen výboru vyjadril otázku, prečo by sa mal dlhodobý klesajúci trend zmeniť na stabilný v nasledujúcich rokoch. Podľa jeho názoru by bolo lepšie počkať s revíziou prognózy DPH do začiatku budúceho roka, keď bude dostupných viac informácií. Člen výboru sa zaujímal aj o to, či už funguje elektronický výkaz DPH. Zároveň sa pýtal, či prezentované nové informácie o makroekonomickom vývoji sú zapracované, alebo sú uvedené iba ako riziká prognózy na nasledujúci rok. Člen výboru hodnotil prognózu ako realistickú.

Reakcia IFP:

IFP upresnil, že môžu byť aj iné zmeny v rozpočte. Kvantifikácia vplyvu zavedenia nových licencií vychádza z údajov roka 2011, kde nepredpokladáme zánik firiem, ale protívahou tohto rizika je skutočnosť, že už v súčasnosti je viac registrovaných firiem ako tomu bolo v roku 2011. IFP ešte nemá údaje na vyhodnotenie zvýšenia sadzby, ale keď budú k dispozícii ex post vyhodnotenie uvedeného vplyvu zrealizujeme (prvý odhad je možné očakávať až na jeseň roku 2014, kedy väčšina firiem už zrealizuje svoje ročné zúčtovanie za rok 2013). Odhad efektívnej daňovej sadzby u DPH prebehol rovnakým spôsobom ako bol schválený v septembri, jediným rozdielom je zapracovanie nových informácií o plnení DPH v posledných dvoch mesiacoch, ktoré dopadli lepšie ako sa očakávalo v septembri. Nepredpokladáme, že plnenie dane v roku 2013 je jednorazovým efektom, pretože divergencia medzi vlastnou daňovou povinnosťou a tržbami, ktorá v roku 2012 znižovala EDS už nie je prítomná. Ako vysvetlenie stabilizácie klesajúceho trendu EDS uviedol IFP aj skutočnosť, že pokles EDS nemôže prebiehať donekonečna, pričom na základe štúdií o daňových únikoch už v súčasnosti patríme ku krajinám s najväčším VAT gapom v Európe. Rovnako zrealizované opatrenia prispeli k zlepšenému výberu DPH a je možné domnievať sa, že ďalšie pripravované opatrenia v oblasti boja s daňovými únikmi na DPH minimálne udržia súčasný trend vývoja EDS. Elektronický výkaz DPH má fungovať od budúceho roka. Dostupné informácie o vývoji makroekonomického prostredia sú zapracované len ako riziká z dôvodu, že Výboru pre daňové prognózy nepredchádzala aktualizácia makroekonomického vývoja.

Tatra banka

Člen výboru sa vyjadril k aktuálnym informáciám o vývoji makroekonomického prostredia, ktoré neprinášajú veľkú zmenu oproti schválenej prognóze v septembri. Pýtal sa na dôvody revízie prognózy u DPH a stotožnil sa s názorom počkať s úpravou do začiatku budúceho roka. Ďalej sa pýtal, či by sa konal Výbor aj bez prijatých legislatívnych zmien, respektíve iba z dôvodu lepšieho plnenia DPH. Člen výboru sa ďalej vyjadril, že dva kvartály lepšieho plnenia ho nepresvedčia o zmene trendu vývoja efektívnej daňovej sadzby. Prezentovanú prognózu EDS u DPH nepovažuje za konzervatívnu. Člen výboru označil celkovú prognózu ako realistickú.

Reakcia IFP:

IFP upresnil, že nijako nemení spôsob prognózovania DPH a revízia prognózy nastáva iba pridaním novej skutočnosti o vývoji dane v posledných dvoch mesiacoch. Na otázku, či by sa konal Výbor aj bez legislatívnych zmien, IFP odpovedal, že pravdepodobne áno, pretože nemôže konzervatívnym spôsobom nezahmúť nové informácie, ktoré majú materiálny vplyv na rozpočet.

Národný kontrolný úrad

Člen výboru hodnotil prognózu ako realistickú a zapojil sa do diskusie o zmenách v umorovaní straty, kde ozrejmil zmenu a vyjadril možnosť vzájomnej interakcie s vplyvom zavádzania daňových licencií.

Reakcia IFP:

IFP sa poďakoval za pripomienku a prisľúbil podrobnejší pohľad a možný odhad vzájomného vplyvu spomenutých zmien na DPPO.

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť

Člen výboru sa zaujímal, či je zvýšenie miezd v štátnej správe zapracované v rozpočte. Zároveň sa zaujímal o predpoklady a spôsob odhadu vplyvu zavedenia daňových licencií. Člen výboru vyjadril svoj názor na vývoj DPH, pričom označil efekt posledných dvoch kvartálov ako masívny s potrebou zistiť dôvody tejto zmeny. Ďalej

sa pýtal, či je možné zverejňovať agregátne priznania a či sa analytické kapacity zaoberajú aj únikmi v iných daniach.

Reakcia IFP:

Zvýšenie miezd nie je zapracované v daňovej prognóze. IFP odprezentoval predpoklady a spôsob kvantifikácie vplyvu daňových licencií. Súhlasil s potrebou zistiť dôvody zmeny vývoja DPH s ambíciou spraviť to do februára. Ďalej IFP zistí, či je možné uvedené informácie zverejňovať na internete, ale pre potreby Výboru zašle tieto údaje elektronicky. IFP má ambíciu venovať sa únikom v oblasti všetkých daní, najbližšie DPPO.

Na záver riaditeľ IFP vyzval členov výboru, aby svoje prognózy a slovné komentáre zaslali najneskôr **do piatka 29. novembra 2013** na nasledovné adresy: martin.filko@mfsr.sk, eduard.hagara@mfsr.sk. Následne IFP zverejní svoje definitívne prognózy daní a sociálnych odvodov.

Zapísala: Katarína Strížencová, 2.12.2013